

عنوان مقاله:

پیامدهای تغییر آبوهوا در منطقه آسیای میانه و اثر آن بر محیط زیست کرانه جنوبی دریای کاسپین

محل انتشار:

ششمین کنفرانس منطقه ای تغییر اقلیم (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

سمانه نگاه - دکتری هواشناسی کارشناس اداره کل هواشناسی گیلان

نیما فریدمجتهدی - دانشجوی دکتری آب وهواشناسی دانشگاه تهران کارشناس اداره کل هواشناسی گیلان

حسین عابد - کارشناسی ارشد آب وهواشناسی رئیس گروه تحقیقات کاربردی اداره کل هواشناسی استان گیلان

خلاصه مقاله:

یکپاز پیامدهای عمده گرمایش جهانی و به تبع آن تغییر آب وهوا، تغییر در رفتار و الگوهای زمانی مکانی پدیده های جوی است. خشکسالی و تداوم دوره های خشک یکی از پیامدهای اصلی تغییر آبوهوا است. این مسئله در منطقه خاورمیانه و آسیای میانه بطور مشخصی مشاهده شده است. یکی از پدیده های ثانویه که در اثر تغییر آب وهوا، فراوانی، شدت، مدت و منطقه نفوذ آن تغییر یافته، مخاطره گردوخاک گسترش یافته است. رخداد کم سابقه نفوذ و گسترش گردوخاک به استان های کرانه جنوبی دریای کاسپین به مدت 17 روز از منشاء آسیای میانه، زنگ خطری نسبت به عدم توجه به هشدارهای چند سال اخیر بود. در این پژوهش با استفاده از داده های ایستگاه های هواشناسی، پردازش تصاویر ماهواره ای، تجزیه وتحلیل داده های بازتحلیل بانک داده ای Ecmwf با تفکیک 0.125 درجه در راستای طول و عرض جغرافیایی، داده ای ایستگاه آلودگی سنجی و مدلسازی با مدل پس گرد HYSPLIT ثابت شده که استان گیلان در شهریور 1397 بیش از دو هفته تحت نفوذ بی سابقه و هشدارآمیز گردوخاک گسترش یافته بوده است. داده های ایستگاه آلودگی سنجی رشت، نشان از 11 روز هوای خیلی ناسالم و خطرناک داشت. باتوجه به شرایط گرمایش جهانی، تغییر آب وهوا و تغییرهای زیست محیطی در منطقه آسیای میانه، فراوانی رخداد آن شدیداً در حال افزایش است. گرمایش جهانی به دو طریق تأثیر عمده بر سازوکار نفوذ این پدیده دارد، افزایش خشکی خاک که منجر به افزایش پتانسیل این چشمه گردوخاک می شود و همچنین تقویت کمفشار حرارتی ترکمنستان به عنوان عامل برداشت گردوخاک که با جریانات شمال شرقی در سطوح زیرین جو به منطقه گسیل می کند. باتوجه به اینکه عمده فعالیت مردم استان های شمالی در بحث کشاورزی و گردشگری است و از طرفی این مناطق دارای محیط زیستی شکننده و سازگار با شرایط آبوهوای منطقه معتدله بوده، اثرهای مخرب آن در بازه زمانی کوتاه مدت و میان مدت می تواند غیرقابل جبران باشد.

کلمات کلیدی:

تغییر آب و هوا، کاسپین، گردوخاک گسترش یافته، محیط زیست، گیلان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1002823>

